

досліджуваних, які поєднують навчання у міській школі та шоу-театрі «КЛЕМ», зростають з 20% до 100%;

4) з 1 по 4 клас зменшується кількість дітей, які вважають, що якість «милосердний» їм притаманна. Показники досліджуваних сільської і міської ЗОШ зменшуються з 100% до 60%, а показники досліджуваних, які поєднують навчання у міській школі та шоу-театрі «КЛЕМ», – з 100% до 80%.

Перспектива подальшого дослідження – вивчення динаміки рефлексії особистісної якості «милосердний» у підлітків.

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК САМООЦІНКИ ТРИВОЖНОСТІ ТА САМОСТАВЛЕННЯ У ЮНАЦЬКОМУ ВІЦІ

Кухарчук Вікторія

студентка 4 курсу соціально-
психологічного факультету

Науковий керівник:

кандидат психологічних наук,
доцент **І.С. Загурська**

Важливими чинниками, що впливають на процес формування особистості, є особливості самооцінки тривожності та самоствавлення. Дослідження взаємозв'язку самооцінки тривожності та самоствавлення у юнацькому віці проводилось за допомогою тест-опитувальника самоствавлення С.Р. Пантелєєва та В.В. Століна та за допомогою опитувальника вивчення самооцінки тривожності Ч.Д. Спілбергера та Ю.Л. Ханіна. Дослідження проводилося впродовж 2015-2016 навчального року в Житомирському інституті медсестринства м. Житомира. Загальна вибірка складала 30 осіб – студентів 1 курсу наряду підготовки «Сестринська справа».

За результатами теоретичного аналізу та емпіричного дослідження проблеми взаємозв'язку самооцінки тривожності та самоствавлення у юнацькому віці, можна зробити таке узагальнення:

1. Аналіз результатів дослідження взаємозв'язку самооцінки тривожності та самоствавлення у юнацькому віці, показав, що високий рівень самооцінки тривожності корелює із низькими показниками за шкалою самоствавлення, а низький рівень самооцінки тривожності у свою чергу взаємопов'язаний із високими показниками за шкалою самоствавлення.

2. Перевірка кореляційного зв'язку між самооцінкою тривожності та самоствавлення за допомогою коефіцієнта Пірсона показала наявність статистично значимого оберненого зв'язку ($r=-0,73$). На рівні психологічного аналізу це вказує на те, що чим вищий рівень ситуативної тривожності, тим нижчий рівень загального самоствавлення. Пошук кореляційного зв'язку між високим рівнем ситуативної тривожності та шкалами самоствавлення показав, що статистично значимий зв'язок існує лише із шкалою «аутосимпатія» ($r=-0,66$). Це вказує на те, що чим вищий рівень ситуативної тривожності, тим нижчий рівень аутосимпатії.

Проведене дослідження не претендує на вичерпний аналіз проблеми взаємозв'язку самооцінки тривожності та самоствавлення у юнацькому віці. Перспективи дослідження вбачаються у вивченні інших чинників, які впливають на рівень самоствавлення особистості.

ГЕНДЕРНІ ВІДМІННОСТІ ПРОЯВІВ ФЕНОМЕНУ АЛЕКСИТИМІЇ У «ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ»

Левченко Ілона

студентка 47 групи соціально-
психологічного факультету

Науковий керівник:
кандидат психологічних наук

О.С. Аврамчук

Для того, щоб перевірити гіпотезу нашого дипломного дослідження про те, що чоловіки більш схильні до прояву алекситимії ніж жінки, ми обрали методики як «Торонтська шкала алекситимії (TAS – 26)» (розроблена Г. Тейлором та з його співавторами, яка адаптована в інституті ім. В.М. Бехтерева) [1] та методику «Незакінчені речення» (М. Саксом та С. Леві) [2].

Дослідження проводилось в листопаді 2015 року. У дослідженні брали участь 30 «військовослужбовців», з яких 15 жінок та 15 чоловіків. У військової частини А0876 м. Житомира. Віком від 22 до 50 років та з різним стажем роботи та званням.

За методикою «Торонтської шкали алекситимії (TAS – 26)» були отримані наступні результати: з 30 опитуваних виявилось що 60% (18 досліджуваних) відносяться до не алекситимічного типу особистості. В групі ризику знаходяться 34 % (10 досліджуваних). До алекситимічного типу особистості відносяться 6 % (2 досліджуваних).